

Op 1 augustus 1844 werd de eerste school van Austerlitz feestelijk in gebruik genomen. Daarvoor werd er al vanaf ongeveer 1808 onderwijs gegeven in een schuur door J.M. van Elsbergh. Geen succes, want Van Elsbergh keek te diep in het glaasje. Enkele kinderen gaan daarna noodgedwongen naar een school in Driebergen. In 1829 wordt onderwijzer A.Z. Gilles door groot grondbezitter F.A. Hubert naar Austerlitz gehaald. Helaas was dit een onbevoegde onderwijzer en hij moest dus al snel het veld ruimen.

Vanaf die tijd gingen de kinderen weer naar Driebergen. Naar deze school gaan was voor de kinderen een hele onderneming, waar volgens de ouders van de kinderen zo snel mogelijk een einde aan moest komen. Er moest dus een school in het dorp worden gebouwd. Hubert wilde wel meewerken aan het beschikbaar stellen van een terrein. Hij dacht dat dit gebaar hem wel zou helpen burgemeester van Austerlitz te worden.

In 1844 was het dus zover. In een school met twee klaslokalen op de hoek van de Schoolweg en de Schooldwarsweg kregen 94 leerlingen onderwijs van de enige onderwijzer en dus ook direct hoofdonderwijzer, I. J. Gramser, naar wie later de Gramserweg is vernoemd. Op 21 september 1850 werd de school door de Amsterdamse koopman J.B. Stoop aan de gemeente Zeist geschonken en begon voor Austerlitz het openbaar onderwijs.

In 1882 moest de school, om aan de eisen der tijd te voldoen, grondig worden verbouwd. De school kreeg drie klaslokalen en een overdekte speelplaats. In 1922 werd, als gevolg van het toenemen van het aantal leerlingen, een vierde klaslokaal bij de school gevoegd. Deze school heeft in die gedaante tot in 1962 dienstgedaan. Op 8 februari van dat jaar werd naast de oude school een geheel nieuwe school geopend. Hoofdonderwijzer G. Vlastuin, hierboven op de afbeelding, had in 1959 al afscheid genomen, maar heeft in 1961 de eerste steen voor deze nieuwe school gelegd. Een kroon op zijn inspanningen. Hield de school van 1849 het, weliswaar met twee uitbreidingen, honderddertien jaar vol, de school van 1962 werd, na een diensttijd van zevenenvijftig jaar, in 2019 gesloopt. Na enige tijd in een noodvoorziening te hebben doorgebracht kon in 2020 een in een multifunctioneel gebouw geïntegreerde school worden geopend. Vier jaar later (2024) zijn er plannen voor een uitbreiding met twee lokalen.

Maar hoe zat het met het kleuteronderwijs? De bewaarschool of Fröbelschool. In de westhoek van de Gramserweg en de Oude Postweg heeft de eerste kleuterschool van Austerlitz gestaan. In welk jaar deze is gebouwd, is niet te vinden in het gemeentearchief. Wel is bekend dat de school in 1864 nog niet bestond. In een verslag over de toestand van de gemeente Zeist over 1891 blijkt dat de bewaarschool door enige aanzienlijke ingezetenen van Zeist in stand werd gehouden. Initiatiefnemer voor het oprichten van de kleuterschool kwam van kerkelijke zijde en wel van Ds. M. Barendrecht (1874-1954) die van 1899 tot 1939 predikant was van de Nederlands hervormde kerk van Austerlitz. Voor de bouw kwam voor de zoveelste keer financiële hulp van de familie De Beaufort. De school kwam onder beheer van dezelfde kerk; christelijk kleuteronderwijs dus. Ook voor de kleuterschool brak er in de jaren zestig een tijd aan waarin de school niet meer voldeed aan de eisen van de tijd. Ondanks dat een verandering van christelijk kleuteronderwijs naar openbaar kleuteronderwijs nogal wat voeten in aarde had, kon op 12 november 1977 de moderne kleuterschool worden geopend in een zelfstandig gebouw dat achter de openbare basisschool was gebouwd. In 2019 onderging dit gebouw hetzelfde lot als de school waarmee het was gefuseerd; de sloop. Nadat de dorpskruidenier het gebouw voor nood nog

even had gebruikt, werd de verlaten kleuterschool in 1981 gesloopt en maakte plaats voor een kerkgebouw waarvan de eerste steen op 31 maart 1984 werd gelegd door Fleur en Sophia de Beaufort.